

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, szerda, november 9

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékire postán vagy helyben házhoz hordva	16 frt.
Egész évre	8 „
Fél évre	4 „
Negyedévre	1 frt 50 kr.
Egy óra helyben	

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szankcsztói és kiadói szállás: főtér 12-ik szám.

Hírlapok nem adnak vissza.

Hirdetési díjak.

Egy négyzetes oszlopértényi tér ára 2 kr.

Bélyegdíj minden hirdetés után 80 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelich Alajos Stadt Stubenhof Nr. 2. (Eckhaus) der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rnd. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein et Vogler hídtesté köv. irodája. Goldberger A. hirdetések felelős irodája Budapest Szerviztér 3. sz.

Elgillitési cikkeik

garmond sora után 25 krajczár fizetendő.

Tizenegyedik évfolyam.

A SZÉLBAL TERJESZKEDÉSE.

Nagyon tetszik magának az országos függetlenségi párt a hitben, hogy ő a jövőnek járja. A mit nem ad és enged meg a jelen, csak meghozza a jövő, s ha késik is, nem marad el azon idő, midőn elvei diadalát üliheti.

A jövő a sors kezében van, s a mi pártunknak nem feladata elébe vágni; parlamentáris országokban nem a jövő századbeli törvényhozás, hanem a jelenlegi számára választják a népek a képviselőket, s minden parlamentben az aktuális kérdések, a megvalósítható feladatok, s nem a távoli jövő kiszámíthatatlan következményeire rakott alapon állanak a pártok. Egyik azt véli, hogy saját eszméivel használja a legtöbbet a hazának a jelenlegi viszonyok közt, a másik meg az övét tartja ilyenmint tiszteletben; tehát a célszerűség iránt táplált eltérő nézetek, s nem az idő, a jelenben vagy jövőben megvalósítandó eszmék sorrendje szerint foglalnak a pártok állást. A mi a jövőben válik megvalósíthatóvá, azt majd a jövőben fogja akarni a gondolkodó választó, azért lesznek választások, de nem végezve mindent a maga idejében, sem jelennek, sem jövőnek nem tesszünk jó szolgálatot.

Minden pártra nézve gyarló vigasztalódás lehet az, hogy mekkora és milyen erős lesz majd ezután. A nemzeti fejlődés világszerte annyira gyors, hogy a népeket csak a jelen foglalkoztatja s a jövőt intézményekben, nem pedig télenesre kárhoztatott pártokban biztosítják maguknak. Az nem tartatik sehol a világon practicus elvnek, hogy egy nagy politikai párt, mint a milyen a magyar szélsőbaloldal, csak azért választassék meg, hogy összedugott kezekkel, tátott szájjal várja, míg a viszonyok megsűnik számára azt a galambot, mely sílve is repül. Vannak igenis pártok más parlamentekben is, melyek legfőbb céljaikat nem küzdhetik ki, s enniben ők is a jövőre támaszkodnak, de e pártoknak a jelen által felvetett aktuális kérdésekre nézve saját eszméjük és javaslataik vannak, megtudják mindig mondani, hogy azon javaslat helyett, a melyet a kormány terjesztett elő, ők ezen és ezen ellenkező intézkedést óhajtnak.

Ilyesmit a magyar szélsőbaloldaltól hiában várni, s ebben rejlik egyik oka annak, hogy a mit ők tulajdonképen párt-

beli szaporodásnak neveznek, valóban apadás.

Néhány héttel ezelőtt kimutattuk, hogy azon pártok számaránya, melyek az 1867-iki kiegyezéssel szemben eleinte állást foglaltak, legyen e pártok neve különböz időik szerint, balközép, negyvennyolczas, tigris vagy függetlenségi párt, összehasonlítva a jelenlegi országgyűlés pártjainak számarányával, kitűnik, hogy a közjogi kiegyezés ellenségei nagy tért veszítettek.

Ennek dacára a szélsőbalok még mindig a nagy számbeli szaporodással dicsekednek, nem véve tekintetbe azt, hogy a volt országgyűlési balközép felhagyván az oppositíóval, választóik egy része, más arra való párt nem létezvén, a szélsőbaloldalhoz csatlakozott; de maga a párt csakis azon esetben dicsekedhetné el vele, hogy a 67-iki kiegyezés megbuktatásának eszméje Magyarországon gyarapodott népszerűségben, ha ma már a kiegyezésnek több ellensége tilne a parlamentben, mint a mennyi a balközép idejében ült.

Egyébként a szélsőbal terjeszkedésnek egyik igen jellemző példája maga Udvarhelymegye, a hol minden ember választó lévén, a megye egyik legerősebb fészke volt korábban a szélsőbaliság. Innen nyert évtizedek óta mandatumot Ugron Gábor és Orbán Balázs, egykoron Bartha Miklós, s a most szélsőbal Ugron Ákos. A tegnapi választással azonban, a kormánypárt győzelmével elvesztette ott a szélsőbal legitímus posztóját is. E meggyéből most már egyetlen képviselője sincs a függetlenségi pártnak. Ime ez a szélsőbal szaporodásnak természetes menete. Némely új választókerület talán azért, hogy valamely igazságtalanság miatt kifejezze méltatlankodását vagy talán a pusztító változatosság kedvéért, hogy: „próbáljuk meg ezt is”, megválaszt egy-egy függetlenségi képviselőt, a melyik kerület azonban ezt már többször elkövette s volt alkalma meggyőződni arról, hogy a nagy szélsőbal igéretnek mennyire üres álomképek s éveken át tapasztalhatta azt, hogy képviselői által a kerület csak kizárja magát a parlamentben a befolyásos szótól és törvényhozói részvételtől, s e miatt a hazának sem használván semmit, magának csak ártott — az ilyen választókerületek mind hátat fordítanak a tétlen, de nagyszájú szélsőbaliság apostolainak. Ekor aztán az apostolok felszedik a sátróját, s más vidéken újra kezdik a mes-

Faniska, kit az őrnagy hódolatai és bókjai türelmetlenné és idegessé tettek, hirtelen belekapaszkodott a hold estét sugaraiba, mintha mentő kötéll lett volna. — Ah! mily élvezet lesz most haza lovalgom! — kiáltott lelkesülten — nyergeljek meg azonnal lovamat.

Alfréd sietett végrehajtani a parancsot.

— Kérem engedje meg, hogy elkísérjem, — szólt az őrnagy.

— Én is elkísérem — kérte Bella.

— Mindnyájan elkísérjük.

— Nem, nem! — felelt Faniska — önök igen szívesek, de vége lesz a regényességnek, ha az ember nagy társaságban van.

— De nekem — kérdezte a poetikus Bella — nekem csak szabad lesz nemde? — Igen — viszonzá Faniska, — de csak is önnek, előre küldöm lovászomat, s ön aztán az éjet nálam tölti.

A két hölgy csakhamar elkészült ütőzékével, s elővezették az állatokat. — Faniska pompás hegymászó kis lóra ült, Bella egy kicsi számárra, mely csendes nyugalommal állt társa mellett, s avar mulatta magát, hogy hosszú füleit majd előre, majd hátra lóbálta, s egy hosszú kórán rágódott, mit magával hozott. Valóságos Hegel iskolájából philosophus volt.

— De mégis veszedelmes lehet — sohajtott Gottwald — hogy két nő egészen egyedül...

— Követni fogom őket — sietett közbeszólni az őrnagy.

terséget; meglehet egy ideig a félrevezetett tömeg által boldogulnak is, mig nem itt is elkövetkezik a kiábrándulás ideje.

Igy szaporodik a szélsőbal.

Szilágysomlyóban, egy értesülünk B. Bánfi György pártunkivüli nagy szótöbbséggel megválasztott. A szélsőbal tehát tegnap és tegnapelőtt, Udvarhely városában és Szilágysomlyón két kerületet elveszített.

A DELEGÁCIÓKBÓL.

nov. 6.

A magyar delegáció külföldi albizottsága ma három órán át ülésezett, mely alkalommal rendkívül érdekes vita folyt le a külföldi politikát illetőleg. Több oldalról eredő kérdésekre Kállay Béni osztályfőnök kijelentette, hogy a hatalmakhoz való viszonyaink a lehető legjobbak s előreláthatólag azok is fognak maradni. Umberto olasz király maga kezdeményezte a találkozást, miután a monarchiával való jó egyetértés Olaszországnak ki valóan érdekében fekszik; részünkről mi semmit sem követelhetünk s teljességgel nem tarthatunk Olaszországtól.

Gróf Andrássy Gyula ugyanezt hangsúlyozta, kiemelve fejtegetései közben azt is, hogy az irridenta nem annyira ránk, mint inkább Olaszországra nézve válhatik veszélyessé. Ha az irridenta Olaszországot háborúra kényszerítette volna valamikor monarchiánk ellen, csak két eshetőség volt volna lehetséges; vagy győzött volna Olaszország, a mi mindenesetre a köztársasági párt győzelmébe leondott volna, vagy pedig Olaszország vereséget szenvedett volna, a mi végzetessé válhatott volna a dinasztia nézve.

A közeledés ennél fogva tökéletesen észiate természetű. Kállay osztályfőnök kijelenté, hogy uralkodónknak a czárral való találkozásáról egyáltalában soha még csak szó sem volt. Az összes erre vonatkozó közlemények ennél fogva koholmányok. A danzigi fejedelem-találkozás. Németország iránti viszonyainkat egyáltalában és egy irányban sem zavarta meg. Részletes fejtegetésekbe bocsátkozott Kállay osztályfőnök a Dunai kérdésre, valamint a keleti vasútvonal csatlakozására nézve is. Dr. Falk Miksa bizottsági előadó felhatalmaztatott, hogy jelentésében ur. Haymerle elhunyt külügyminiszternek a delegáció legutolsó jelentése óta tanúsított tevékenységét, tekintettel működésének eredményeire, említse föl.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma letárgyalta az egész rendes szűkséget, melyből összesen 180,000 forint töltött s a rendkívüli szűkségletnél egész a III. czímig haladt.

— Nem, nem — szólott Faniska nyergéből despotikus arccsal — haragom terhe alatt senki ne merjen követni benünket.

Gottwald sohajtott, a többi urak zúgolódtak, de minden hasztalan volt. A bátor amazon megsarkantyuzta lovát, s tova ugratott, míg Bella számára lassu tügetéssel követte. A kis keleti származású leányka citrom sárga arczával olyan volt nyergében, mint valami majmocska, mely nagy kutyán lovagol. Mikor már néhány száz lépésnyire haladtak az úton Faniska megállította lovát. — Mily felséges éj! — szólt felhevülten a gyors lovaglástól — majdnem joly fenséges, mint az az éj, melyet Schakespeare ír le a velencei kalmárban.

— Oh igen! — felelte Bella s azonnal szavalni kezdett.

Egyszerre elakadt. Faniska fel nevetett.

— Indítványozom, — tevén utánna — hogy ne menjünk az egyenes uton jószágomra, hanem tegyünk egy kerülőt az erdőn át.

— Követem önt a halálba is — szólott Bella emphaticusan.

Igy tehát a keskeny ösvényre tért, mely sürti gyertyáiban meglehetősen meredeken futott a közeli hegyre s azután tovább kigyózkodott rajta völgyek és sziklafalak között, mint a symbolicus kigyó a tojás körül. Csak egyenként, egymás után mehettek rajta, a mi különben Bellának igen előnyére volt, mert számára, mint egy valószínű számár, csak addig volt

KÜLFÖLD.

A Kölnner Zeitung egy berlini távirata a dunai kérdést tárgyalja. E sürgöny szerint Berlinben azt vélik, hogy románia nem fogja tovább kifogásolni a vegyes commissiót, mint ilyen, de a berlini szerződésre hivatkozva a bizottság illetékességének megszorítására fog törekedni. E korlátozást Románia alkalmasint abban fogja keresni, hogy a fellebbezés az európai bizottsághoz szabadon hagyassék. Az osztrák külügyéri helyettes, Kállay, épen eme kívánság teljesítését mondja lehetetlenné.

A szombati pótválasztások Németországban több helyütt gyarapították a liberalis pártot. A conservatívek ellenben rosszabb helyzetben vannak. Két vezérük végleg megbukott, a harmadiknak még egy pótválasztásnál kell küzdeni egy ellenjelölttel. Miután a reichsrath 17-én ülésezett, a pótválasztások hivatalos eredménye pedig csak 18-án lesz kihirdetve ennél fogva a reichsrath megüytetésénél néhány tíres hely lesz még. Nem érdektelen most a kérdés, hogy ki lesz a korolók.

A Ferry miniszterium sorsa sokkal gyorsabban eldőlt, mint várható lett volna. A jelenlegi kormányelnök azon nyilatkozata, melyet pénteken tett a kamarában, kijelentvén, hogy a kabinet leköszön bár hogyan üssön is ki a kamara szavazata a tunisi interpellatíók tárgyalásán, alkalmasint csak végső kísérlet volt, hogy a kamara szavazatát feleslegessé tegye. Hogy vajjon e kísérlet sikerült-e az, majd az interpellatíó vitájánál válik meg. Kedvező jelnek vehető, hogy a szélsőbal, a mely oldalról indult ki a félhalott kabinet elleni támadás, teljes feloszlás előtt áll. Eme harminczhat tagból álló párt, mely elég ühült volt, s azt képzelt, hogy tulajlyra fog emelkedni a kamarában, már is három fractióra szakadt. A mult szerdán megtartott pártülésén meg ugyan megmaradtak egyseben nagy nehezen, de midőn a következő politikára került a sor, a legkiválóbb ellenkezősek merültek fel. Clemenceau és Louis Blanc meg tesznek mindent, hogy a szakadásokat viszsztatartsák, de aligha sikerül nekik a pártot összetartani.

Henry Brisson megválasztása a kamara elnökének egész Franciaország teljes meglepésével találkozott. Barát és ellenség egyaránt elismeri az új elnök magas jellemét részrehajlatlanságát és nemes kötelesség szeretetét. — A Temps tudni akarja, hogy Brisson a kamara elnökségét előbbre tette a pécsetőri államásnak, mely lyel Gambetta őt megkínálta.

A kamarában megválasztott titkárok, anynyiban bírnak politikai jelentőséggel, hogy az összes új titkárok a mérsékelt pártokhoz tartoznak. A szélső balpárt, melynek a mult sessióban egy tagja benn volt a tisztviselők közt ez uttal egy

hajlandó a menésre, míg másik ment előtte. Minden baj nélkül érték fel a magasba, a honnan elragadó kilátást élvezhettek a sötétlő dombokra, csillámzó hegycsúcsokra s az ezüstfűzőtt völgybe meredeken aláfutó sziklafalakra. Azonban, midőn utjokat a hegy körül folytatták s csillámzó fehér sziklák tornyosultak fellettük, míg lábalknál mely s borzalmas örvények tántogtak, melyekből sötét, inceselkedő gnómok karjaihoz hasonló ágak nyultak utánuk; helyenkint ósrégi tölgyek, melyek itt ott sötét piramisként emelkedtek a magasba, árnyékot vetettek az útra s úgy tetszett, mintha egy örvény nyílma meg hirtelen a két amazon lábait előtt. Faniska minden akadály nélkül lovagolt tovább, ellenben a számár, melynek Bella kisasszony édes terhe jutott osztályrészül, mint valódi philosoph megalkott, megállt, füleit előre hajlította s a világ kincseért sem mozdult. Bella szégyelte gyámoltalanságát s verni kezdte a szürke philosophot. A szegény számár hihetőség azzal vigasztalta magát, hogy bizonyára nem ő az első, kinek bölcsesége oly hálátlan bánásmódban részesül, s nem mozdult. Bella rángatta a kantárt, hízelt, kért, s ismét verésre fordította a dolgot. De mind hasztalan. A számár nem ment előre, de a mi még rosszabb volt, visszafelé sem. Ugy állt ott egy helyben, mintha kőből vagy fából lett volna saját számárságának szobra. Bella végre segítségért kezdett kiáltani. Faniska észre sem vette, hogy kísértője visszamaradt, bátran előre lovagolt s Bella vékony hangja már nem hatolhatott hozzája. Bella sirt,

jelöltjének megválasztását sem tudta kereszttülni vinni.

Kairóbanból jelenti Saussier tábornok, hogy az idő váratlanul majdnem hidegre vált és hogy e körülmény a katonai műveletekre igen kedvezőtlen, Sfaxban több felkelő törzsnek követői jelentkeztek a franczia hatóságúnál, hogy meghódolásukat tudtul adják.

Törökország egy köriratott intézett a hatalmakhoz, melyben Bulgaria magatartása miatt emel panaszt. A bolgár kormány — ugymond a körirat — nem tiszteli a muszlimánok birtokát és a török mecsetek profanálása által megsérti a vallási érületet.

Ezért a porta a hatalmak közben járását kéri, hogy ez állapotoknak véget vessenek. Maltában nagy mozgalom indult meg a nép között a hatóságok által behozott angol nyelvkényszer ellen. Flóriánában mintegy 7 ezer főre menő meeting tartott, s igen heves szónoklatokat mondtak a hatóságok ellen. A rendőrség közbelépett s számos egyént bekísért. A maltaiak ezután az utcákon, szaladva hangosan kiáltottak: „Éljen Olaszország! Éljen az olasz nyelv! Le az angolokkal! — Viktoria királynéhoz 15 ezer aláírással ellátott petíciót intéztek, melyben arra kéri, hogy vessen gátot a maltai hiyatalnokok zsarnoki üzemelésé.

BELFÖLD.

S.-Szt. György, 1881. nov. 6.

(Képviselőválasztás.)

Mult alkalommal irt levelemre a szerkesztőség csillag alatt megjegyzi, hogy a „Pesti Napló” értesítése szerint Prileszky Tádé volna városunkban képviselőjelöltnek kiszemelve, a ki meg is fog választatni. Kár ilyen biztosra venni a dolgot. Előbb ugorjunk át az árkon s aztán mondjuk: hopp! A jelölt bizottság előtt Prileszky neve szóba sem jött, és nem is jöhetett, minthogy sem itt nem ismeri senki személyesen, sem a központi végrehajtó bizottság által ajánlatba nem volt hozva. Prileszky credobá jutásának egyszerű magyarázata az, hogy G. I. járásbíró lett szőlővá, — valószínűleg valamelyik barátja által — Prileszkynek pártot szerezni; a mire nézve tett is az illető kísérletet, de úgy látszik minden siker nélkül.

Tulzók, félrefaragók mindenütt akadnak, így nálunk is; de a nagyobb, józanabb rész nem követi azon elvet, hogy hetekig dorbózzon valaki a pénzén a kocsmák dohos levegőjében és ez által elhagyja iparát, üzletét. Nálunk a polgárság kimondotta ezelőtt három évvel, hogy senki személyéért nem zavarja fel a város nyugalomát, nem a családok békéjét, hanem egyetértéssel adja szavazatát arra, a kiből megbízik s a kit méltónak talál arra, hogy ugy

kiáltott, s végre hangos sirásra fakadt a nélkül, hogy a számár megindult volna rajta. Szakadatlanul a vélt örvényre bámolt, s hogy mégis valami változatosságot hozzon a dologba, most hátra fordította füleit. Bella névtelen félelmetől megkapatva, remegve s fogvaczogva ült rajta s kezébe rejté halvány arcát.

Hirtelen borzasztó csattanás hallatszott, mint a menydörgés. Bella félelmében imádkozni kezdett.

Faniska észrevette, hogy egyedül van; megállott, kiáltott s megakart fordulni, hogy Bellát felkeresse. A tér szűke miatt lova elvesztette a talajt magától, előbb előre csuszott a mélység felé, s mikor aztán a bátor lovasnő hirtelen visszarántotta a kantárt hátrafelé a sziklafalba fűződött: az esőtől álmossott kövezet mozgásba jött és egyszerre alatta és felette nagy robajjal hullott alá a mélybe, s Faniskának pillanatra elállt a szíverése; nagy veszélyben forgott, de csak egy percig, s lova, melynek lábait alatt meggingott a talaj, s melyet a lehulló kövek is érintettek, remegve és ingadozva állott meg, s az elmult veszély után ép oly csökönyös lett, mint Bella számára a képzelt veszély előtt, a mely pedig nem volt épen oly ostoba, mint a milyennek látszott. Egy szóval a két állat ugy áll ott, mint két fa, vagy két szobor és ez volt az a pillanat, melyben a számár igen ügyes diplomatának mutatta magát. Kiáltani kezdett.

(Folyt. köv.)

a város, mint a haza érdekét a parlamentben képviselve.

Ha szándékában lett volna e városnak lecsatolni, bizonyosan akadott volna egy oly parancs, a ki csak azért, hogy hovatájak neveztesse, ezeket áldoztatni. A város nem tette s ezzel önmagát becsülte meg. Kijelölt képviselőjének Dr. Csiky Kálmánt, a kit ismert a múltból, a ki magát székelynek nevezte, s a kiról tudja, hogy munkabíró és van esze, képessége ahhoz, hogy az országgyűlésnek hasznos és munkás tagja legyen.

Dr. Csiky Kálmán pénz nem áldozhat. Neki felesleges tökéje nincs. A mit becsületes munkával megszerezhet, az kell családja fenntartására. Nekünk, míg egyfelől törekvünk a tehetségnek utat, tért nyitni, addig másfelől kötelességünk a becsületes munkát respectálni. Midőn a bizottság dr. Csiky Kálmán jelleme, világos tudatával birt annak, hogy tőle pénz áldozatokat nem várhat. Nem is volt szándékában várni senkitől. Az a pár selejtes ember számításba sem jöhet, a ki Kézdi-Vásárhelyi rosz példájára szeretné szavazatát megvásárolni. Csak a városi polgárság eszélyének és higgadságának, valamint az azt összetartó elemnek köszönhetni, hogy e városban a mindent ígérő, de soha semmit sem adó álpróféták mindaddig egy talpalatnyi földet sem tudtak meghódítani. Az a pár begyepesedett eszű corihűs, az a pár politikai phylloxera, a kik fenik fogukat az ur szőlőjére rendesen elhaltatnak, ha látják az igazság pallosát, ha szemükbe locsantanak egy adag desinfiáló szert.

Visszatérve a levelem elején írtakra, állíthatom, hogy polgárságunk tisztelt Prileszky Tádé ur eddigi politikai működését, de ez alkalommal még is csak dr. Csiky Kálmán a vívát. Most harmadikszor jelölt Seps-Szentgyörgy, és illő dolog, hogy meg is válasza. A múltkorai jelölések, bárha tekintélyes pártja volt, visszalépett csak azért, hogy Tisza Kálmán egyhangúlag kiáltassék ki. Ezen loyális eljárásért megérdemli, hogy ő is most a miniszterelnök lemondása után egyhangúlag kiáltassék ki.

Csonka Bonka.

Medgyes, 1881. november 6.

(Városi egyetmást tárgyaló levél.)

Rég bevégződtek a választások, a képviselők el is foglalták helyeiket az ország törvényhozó termében, s leszámítva a pótválasztásokkal itt ott járó kedély hullámzásokat, a választások által felizgatott kedélyek lecsillapultak ország-szeret, egyedül városunkban nem itt a választásokat nem elhagynak tekintették, melyek mint ilyenek az ellenfél iránti személyes tisztelettel semmi összefüggésben nincsenek, itten személygyűlöletnek tartják az eltérő véleményt. Itt vannak egynének, kik sehogys sem tudják megbocsátani a kormány pártján s ezen zászló alá csoportosult választóknak, hogy a szélsőség fő fő fészkeben, e puritán szélsőség városban kormány-párti s e mellett magyar embert mérészeltek fel-leptetni. S ugyan mit csinálnak ezen nemese harcosok, hogy felfortyant, s még ki nem apadt mérgüket ki fújhasák? Talán kapacitálják olulfoleiket elveik és nézeteik helyességéről? Van is eszükbe.

Tudják ők jól, hogy a szerencsét a világ szappanjával sem lehet tisztára mosni, inkább egyéb dolgot circumspectáltak ki.

A kormánypárti zászló alá csoportosultak közül némelyek mint ügyvédek, hivatalnokok, függetlenebb önállóbb emberek, mások mint iparosok igénytelenebbek, semhogy vagy töltük tanának, vagy velők foglalkozzanak, s így ezek ellen hiába való lenne minden rosz szándék, mert csak önmagukat tennék neveltségessé a szélsőség csorifusok, hanem inkább egyik ide való jó hírű kereskedő ellen fordultak, mint ki a kormánypártnak tántoríthatatlan híve volt mindig s az ma is, ennek jó hírnevét, gondolkodás módját, becsületét támadták meg, hogy elidegenítsék tőle vásárlót s így anyagilag valahogy tönkre tegyék. S a mi nagyon jellemzi az alatomos szélsőség circumpectus prudenciát, nem elégszenek meg, hogy ezen egyén minden kétséget kizáróan rendezett anyagi helyzetéről alapítván rágalmakat terjesztenek, hanem névtelenül, nehogy felelősségre lehessen a tettet fogni, holmi fúzlápotait paszquillokat gyártanak és terjesztenek város-szeret a nép között, mely gyártmányokban csak hazugság, szemtelen rágalom foglaltatik, de igaz egy szó sem.

Ezen paszquillok szerzője sokkal gyávább, semhogy magát megnevezni merné, kiletét csak táboruk fő matadorjai ismerik, azonban általános vélemény az, hogy olyan ember írta, ki ép oly kevéssé ért hivatalához, mint faragványából ítélve a verseléshez.

Tudomásom szerint a megyei közigazgatási bizottság ez ügyben vizsgálatot rendelt el, s a vizsgálat ki is derítette napnál fényesebben, hogy a rendőrség, (melynek feje egyike a legfőbb matadoroknak) ezen gunyversek terjesztésének megállítására kötelességéből kifolyólag nemcsak nem tett semmit, hanem egyik alantomos közege a sokszorosításban és terjesztésben tényleg részt vett; a szerző gyáva névtelenségét na-

gyon ügyös nexus takarja ma is. Nem tartjuk magunkat illetékes bírónak ez ügyben, amde azt hisszük, hogy a rendőrség, kötelességeihez tartozván minden egyes polgár vagyona és jó hírneve feletti őrködés, ezek elleni merényletek megállítására, rendkívül nagy mulasztást követett el az által, hogy a terjesztés megállítására semmit nem tett, tenni meg sem kísérelt, s így ezen hanyag mulasztásért szigorúan büntetendő. Mert hogy az ügyről mindjárt kezdetben tudomása volt beigazolvva van.

Ime ilyen fanyar viszonyok közt élünk és tengődünk, még azon vigaszunk sem lévén meg, hogy talán fanyar életünket az ideai musttal megédesíthetjük. Ugyanis szűrtünk roppant rosszul ültött ki. Mennyiségre valamivel több bor lett, mint a múlt évben, de minőségre nézve amannál sokkal rosszabb. Következésképpen ennek természetesen az, hogy a szűrtet előtt vedrenként 150—160 krajczárért kapható jó ó-borok, ma 250—300 krajczárán alól alig kaphatók.

Csaknem h-rsonló arányban ugrott fel a fa ára is a hirtelen beköszöntött kemény hideg és havas téli idő miatt.

Kolozsvármegye közigazgatási bizottsága.

Folyó hó 7-én Gyarmathy Miklós alispán elnökölte alatt ülést tartott.

E gyűlés folyamáról lefelmítendőnek találjuk, hogy az alispáni jelenés szerint a lefolyt hó alatt semmi olyan különösebb körülmény nem adta elő magát, a mi rendkívüli eszközök alkalmazását tette volna szükségesé.

Mint figyelemre méltó körülményt említ fel a jelentés az idej ujoncz állítás főbb adatait, u. m. A felhívott korosztályokban felvett hadkötelesek száma 4536-ot. Ezek közül ideiglenes alkalmatlannak találtak: mértékhiány miatt 343-an, testi fogyatkozás miatt 2571-en. Végleg kitűrteltettek a lajstromból: mértékhiány miatt 62-en, testi fogyatkozás miatt 185-ön. Kivándoroltak, átköltöztek s illetőleg elhaltak 35-ön.

A jelenévi végleges számbavétel szerint a f. évi ujoncz állítás eredménye a következő: Besorozva maradt az ujoncz jutalékban 409, a póttartalékban 134, a honvédségnél 80. Ezek szerint tényleg maradt az ujonczjutalékba 2, a póttartalékban 95. A póttartalékba állandóan besorozottak száma tesz 166-ot.

Ezek szerint a véradó elég kedvező eredménnyel lett exequálva.

Dr. Nagy József megyei főorvos havi jelentése szerint, az általános egészségi állapot dacára a kedvezőtlen időjárásnak nem volt kedvezőtlen. Járványok nem léptek fel.

A főbb és leginkább előterjedt bántalmak, a hurutos körmekek voltak.

A ronesoló toroklob a múlt hó vége felé ismét feltűnődzött.

Igy M. Gy. Monostoron 12. esetben, mik közül 9 feltűnt, 3 elhalt. Szucsákon 4 eset, Vistában 6 eset, kik közül 4. elhalt. Összesen 22 esetből 7 elhalt.

Egyes esetekre a ragályozást csaknem mindenütt kilehet mutatni, mint M. Gy. Monostoron egy, a hadgyakorlatokról haza térő katona véte magával és terjesztette a kórt.

A vörheny, mely Kolozs vártjárnyaszorítóg eluralkodik, a megyebeli községekre mely járvány alakban nem terjedt át. Egyes esetek voltak azonban észlelhetők Mócson, Szucsákon, és Kajántón.

A váltó láz, mint rendszeren az őszi hónapokban nagy mérvben lépett fel. A bejelentett esetek száma tesz 198-at, melyekből egyedül a mőcsi járásra 70. esik. Legkevesebb volt a gyalui járásban 9 eset.

A főorvosi jelentés után dr. Bíró János kir. ügyész kérdést intéz a mőcsi kórház iránt, mely annyira roskatag és közveszélyes állapotban van, hogy a mőcsi járásbíró és a fejezetek között kültött járványos betegség miatt a fejezeteket kórházba akarván szállítani, azt a kórház roskatag állapota miatt nem tehetné, mire elnöklő alispán kimerítő felvilágosítást adott fel. Fejtér, hogy ezen kórház felépítésére a megye közgyűlésének kezdeményezésére segély kéretett a belügyministertől s az ismételt felterjesztések rendjén is szorgalmaztatott; de épen csak a napokban érkezett a tagadó válasz s így a közgyűlés további intézkedései ez ügyben segíteni nem lehet.

Baudisz József kir. adófelügyelő havi jelentése szerint a lefolyt hó alatt befolyt egyenes adó 67,987 frt 46 kr., hadmentességi díj 5261 frt 66 és fél kr., összesen 73,249 frt 12 és fél kr. A lefolyt 10 hó alatt befizetett egyenesadóban 372,914 frt 36 kr., hadmentességi díjban 43,931 frt 25 kr. A mutakozó hátralék tesz egyenes adóban 282296 frt 75 és fél kr., hadmentességi díjban 30990 frt 78 kr., kir. adó felügyelő a jelentés során azon reménynek ad kifejezést, hogy ezen intézkedések folytán az év végeig legalább az évi elő írásnak megfelelő összeg befog folyni az állampénztárhoz.

Csákány László árvászeki elnökhelyettes néhány árvalgyet adott elő.

Dr. Bíró János kir. ügyész jelentése sze-

rint a felügyelete alatti központi fogházban szeptember hó 6-án volt 161 letartoztatott kik közül 122 elítelt, nyocvannahárom vizsgálati fogoly. A betegek létszáma tett 29-et kik közül meggyógyult 22 további ápolás alatt maradt 7.

Rabmunka keresményből befolyt az állam kincstár javára 13 frt. 12 kr. ipar keresményből pedig 147 frt. 75 kr. Október hó 31 én a letartoztatottak száma tett 206 at ebből elítelt 146, vizsgálati alatti 60.

Büntetését október hóban 67 egyén kezdte me.

Betegülési eset volt 38, kik közül meggyógyult 28, ápolás alatt maradt kilencz, elhalt egy.

Pénzbírság befolyt 22 frt. Rabmunka keresmény 20 frt 30 kr és ipar keresmény 101 fr.

A kir. főmérnök hivatalos elfoglaltatásban távollévén néhány elköszintett ügydarabját Bónis István főjegyző adta elő.

Felkivánjuk még említeni, hogy kérdés tárgyává tétetett az apahidaszász-régi államon az ugy nevezett „méneshágón“ a közlekedés teljes fennakadása, mire felvilágosítás adatott, hogy a közlekedés fenntartására az intézkedés megtételét.

Igen fontos ügyben tétetett kérdés az adófelügyelőhöz is. Ez pedig az, hogy nem egyszer küldetük ki oly állami adószámoló a ki hiányosan végzi kötelességét s ezért később egy más beszámoló kiktidése válik szükségessé — s a község mindkettőnek a munka díját köteles fizetni — s e mellett a leszámoló ugy tölti az idejét, a hogy neki tetszik, így például legközelebb egy községben egy egész évig volt kútna, a mi a községnek 1400 frtjába került — s az azelelti roszmunkát is annak idejében 200 frtnyi összeggel fizette ki. Ily körülmények között nem esoda, ha községeink anyagilag napról-napra stűyednek. A kir. adófelügyelő megígerte, hogy ezen visszaéléseken igyekezni fog segíteni.

Váradi Károly kir. tanfelügyelő, az ülésen szintén demonstrálta, hogy mily hiányosan jönnek be a tanügyi adatok, mire nézve intézkedés tétetett, hogy jövőre megbízhatóbb adatok küldessenek be.

A ülés fél 1 órakor ért véget

A törvényhatóságokból.

D.-Szt.-Márton, 1881. nov. 6.

E megye közigazgatási bizottsága november havi rendes ülését az alispán elnökölte alatt tartotta meg. Ez ülésben jelent meg először a mutatta be magát az ujonnan kinevezett királyi tanfelügyelő Horváth László, ugyezintén az innen áthelyezett Kruspér Pál kir. mérnök helyébe kirendelt kir. mérnök Windt Lajos, — mindkettőnek fogadtatása rokonszenves volt. Horváth tanfelügyelő rövid beköszöntőt is mondott, melyben különösen is kiemelte, hogy egész törekvését nehéz feladatának megoldására fogja szentelni; ez ígért teljes örömmel lett fogadva, minthogy csakugyan óhajtatandó, hogy e szép ígértet beváltása által, a népnevelés ügye itt is melegebb gyámolításra találjon.

Ez előzmények után a szakelőadók olvasták fel jelentéseiket. Az alispán előadja: hogy a múlt hóban saját beadványi jegyzőkönyvére érkezett ügyek elintézését nyertek. Az állatgyógyügyet illetőleg megemlíti, hogy Erdőljai községben több ifjú szarvasmarha hullott el — valószínűleg lépfenében — az orvos-rendőri intézkedéseket foganatba vétette, a megye egyéb részeiben az egészségi viszonyok kielégtek. — Bejelentette továbbá a helybeli postajárat azon rendellenességét, hogy a posta Medgyesről d. e. 8 óra 30 perc helyett rendszeren 11—12 órakor érkezik meg. E rendellenesség megszüntetésére a postaigazgató kéretett fel.

A kir. adófelügyelő bejelenti, hogy október havában egyenes adó címén 33,748 frt 24 kr. folyt be, a múlt év ugyanezen havában 39,000 — tehát 6000 frttal kevesebb, mit annak tulajdonít, hogy az utak járhatatlanok, s a járási szolgabírák is az adók behajtása körül lanyhán járnak el.

A kir. ügyész jelentése szerint október havában 57 bírvizsgálat lett megindítva, melyek között három gyújtási és két gyilkossági kísérlet fordult elő. A hó végén a törvényszéki fogházban 14 vizsgálati fogoly és 19 elítelt egyén volt letartoztatva, kiknek elhelyezése és élelmezése a szabályoknak megfelelő, egészségi viszonyai pedig szintén kielégítő volt.

A kir. mérnök előterjeszti, hogy a közmunka és közlekedési ügyben valamely nevezetesebb esemény nem fordult elő. Október havában a megyei utvonalakon felhasználtatott 1144 kézi napszám. A folytonos esőzés miatt az utak több helyét megromlottak. Az állampénztárral folytatott levél hat drb. műtárgy kiépítése a kedvezőtlen időjárás miatt aligha be fog fejeztetnetni. E megye területén átvonuló államutakon a kavicátvétel eszközöltetett.

A szakelőadók jelentései után elintéztettek az adókiróvási sérelmek ellen bejelentett folyamódások, melyek után az ülés bezáratott.

r. l.

TANÜGY.

Koós Ferencz brassómegyei tanfelügyelő tanügyi jelentése Brassó megye 1881—82 évi tanügyi állapotáról,

Brassó megye tets. közigazgatási bizottságához.

1881. november 3-án.

Van szerencsém f. évi október havi tanügyi jelentésemet a következőekben előterjeszteni.

1 Az 1881—82 tanévi tankötelesek összeírása megtörténvén, a megye törzskönyvébe bevezettem s egy példányban a kimutatást (ide zárom. A főösszeg így áll:)

6—12 éves fiu van 5356. leány 5280. összesen 10636.

13—15 éves fiu van 2438 leány 2497. összesen 4935. mindössze 15571.

A múlt 1880—81 tanévben a főösszeg így állott:

6—12 éves fiu volt 5195. leány 5076. összesen 10271.

13—15 éves fiu volt 2365. leány 2462. összesen 4827.

Az összes tankötelesek száma 15098.

Az 1881—82. tanévben a tankötelesek többlete összehasonlítva az 1880—81 tanévbeliakkal így áll.

6—12 éves fiu több van 161. leány 204 összesen 365.

13—15 éves fiu több van 73. leány 35 összesen 108. mindössze 473.

Hogy megtudhassam azt, miszerint a f. 1881—82 tankötelesek azaz 15,571 tankötelesekből hány jár tényleg a meglevő iskolákba, e végett a szükséges intézkedést megtettem s a deczemberi ülésben előterjesztendém.

3. A megye múlt évi tanügyi statisztikai táblázata készen van s ennek főeredményét a következőekben terjesztem elő.

A megye lakossága 84088. Községi és áll. isk. 17. felekezeti 54. összesen 71. Tankötelek 6—12 éves fiu 5195. leány 5076. összesen 10,271. 13—15 éves fiu 2365. leány 2462. összesen 4827.

Mindössze 15,098. Ebből:

I.
1-ör. Elemi iskolába járt 6—12 éves 5146 leány 4960. össz. 10106.
2-ör. Ismétlő iskolába járt 13—15 éves fiu 1872. leány 1669. össz. 3541.
3-ör. Felső nép és polg. isk. járt fiu 50. l. 12. össz. 62.
4-ör. Magán intézetbe fiu 27. leány — összesen 27.
5-ör. Középtanodába fiu 377. leány — össz. 337. Mindössze 14113.
A tankötelesek számából a 15098, az iskolába jártak számát a 14113 mat levonva nem járt iskolába 985. Ebből nem járt iskolába fiu 275. leány 710. összesen 985.

II. Az iskolába járók vallásra nézve:

1. Rom. kath. 1075.
1. Gör. kath. 18.
3. Gör. keleti 5763.
4. Reformált 327.
5. Ág. evang. 6804.
6. Unitárius 24.
7. Mőzesbitt 100.
Összesen 14113.

III. Nyelvre nézve:

1. Magyar 3727.
2. Német 4541.
3. Román 5774.
4. Zsidó 64.
5. Görög 7.
Összesen 14113.

IV. Telen-nyáron iskolába járt 14113.

V. Tankönyve volt 14001. nem volt 112. VI. Mulasztás. A megbüntetettek száma 1242. Felmentettek száma 6019. Összes mulasztók száma 7261.

VII. Az iskolából kiléptek közül tudott olvasni 1317.

VIII. Képesített tanító van 198. Nem képesített 12. összesen 210. Ebből rendszerint 199. segédtanító 11.

IX. Tulajdon iskoláépítlet van 69 múlt évben volt 68. Bérelt 6. Tanterem van 230. múlt évben 229. tanítólak 125. múlt évben 123. falkola 40. kettő 49. múlt évben 38. Testgyakorlótér 44. Fekete íróasztal 270. múlt évben 275. fali olvasóasztal 69. múlt évben 70. Fali térkép 385. múlt évben 387. Földgömb 89. múlt évben 93. Természettanai eszközök 139. múlt évben 143. Természettani eszközök 69. múlt évben 73. Könyvtár 44. múlt évben 45. Testgyakorlati készlet van 23. iskolánál, a múlt évben volt 24-nél.

X. Az iskolák évi jövedelme:

1. Készpénzben 102,322. múlt évben száz 5407 frt.

2. Terményekben pénzértékre véve: 300 frt múlt évben is 300 frt. Mindössze 102,622 frt, múlt 1879—80 évben volt 105,707 és így az 1880—81 tanévben 3085 frttal kevesebb, mint a múlt 1879—80 évben, minek oka egy brassói magán leány intézet bezárásában van.

XI. Az iskolák kiadása:

1-ször 199 rendes tanító fizetésére 75,510 frt.
2-szor 11 segéd-tanító fizetése 4482 frt.
3-szor Fűtésre, tisztogatásra, javításokra 9740 frt.
4-szer Tanszerekre 1317 frt.
5-ször Szegény gyermekek számára 786 frt.
6-szor Egyebekre 11,087 frt.

Mindössze 102,722 frt.

XII. Továbbá van szerencsém jelenteni, hogy a folyó évi október hó 27. 28. és 29-én a brassómegyei hivatalos tanítótestület Apacza községben tartván ez évi közgyűlést, október 28-án d. e. leplezte be a rabzoros utcában apaczai Csere János 17-ik században 1625. 1659-én születésű és nevelő születési helyén az egyet által készített márvány táblát, melyre méltóságos Szász Károly miniszteri tanácsos ur a következő epigrammja vésetett:

„Ringani bölcsőjét e kicsiny ház látta Csereinek, Híressé innen lett az apáczai név, Kisszikrából lesz magas égig fellobogó láng Kisszékely fiuból nemzete bölcső lőn Ő.“

Az emlékebeszédet én tartottam, alkalmi költeményt Jánó Lajos brassói áll. el vezér tanító írt és szavalt. Közreműködött még a brassói áll. elemi és polgári iskolák dalárdája. A márványtábla megörzését Apacza község elől. járásága vállalta magára. Az ünnepélyen az egész község lakossága s több vidéki helyen az egyet által készített márvány táblát, melyre méltóságos Szász Károly miniszteri tanácsos ur a következő epigrammja vésetett:

Vége van szerencsém jelenteni, hogy a múlt október hó 9-én megnyitott asfótko ipariiskolában a tanulók száma 81-ről 135-re szaporodott s ha ily arányban fog a növendékek száma szaporodni, szükség lesz párhuzamos osztályokat állítani.

Tisztelettel kérem ezen havi jelentésemet tudomásul venni.

Brassó, 1881. év nov. hó 3-án.

Koós Ferencz mk.

kir. tanfelügyelő.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A „Kossoru“ legnagyobb száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg. Legérdekesebb közleményei Reviczky Gyulától egy rövidke elöreg-féle Tolnai Lajos ismert beszélőnyírók felett, s ki a legmelegebb méltatásra talál e cikkekben, kinek arcképe is csatolva van a füzethez; továbbá ritkán szólómló Éjszaki Károly felbeszélése: Visszapillantások a múltba; s Petelei István szépfoglaló rajza: Szikrák a homályban, melyet annak idején bővebben ismertettünk. Költeményt ifj. Ábrányi Kornéltól közöl a füzet. A névszive címűmel. Abafi Lajos múltkorai felolvasása (Szabadkönyvesség s testőreink) is itt van közölve; az irodalmi szemle több alkalmi notice tartalmaz az újabb irodalmi jelenségek felett.

*

A Magyar szemle e havi számának tartalma: K. Király Páltól a Metternich-féle emlékiratok ismertetésének harmadik része; Rakodczay Páltól szini bírálat Racine, Moliere- és Paileron-előadások felett. Kabdebó Ferencztől a Vármegyéről egy tanulmány, melyre a szerkesztő, aig találja szükségesnek megjegyezni, hogy ellenkezik a szerkesztőség haladó álláspontjával. Igen érdekes közlemény az, mely Kossuthot, mint hírlapíróit fejtegeti. Végül irodalmi szemle.

*

Megjelentek: Gr. Széchényi Béla keleti utazásának (írja Kreitner Gusztáv) 19-ik füzete.

Horváth József: Tanulmányok a nőemancipáció köréből. 3. füzet. Arad 1881.

Wuhrl Jákó: Közlekedési eszközök története. 11—12. füzet.

*

Sarah Bernhard Bécében harmadszor a „Frou-Frou“-ban lépett föl. Az első két fellépés fényoldalai ez este is kitélttek, a közönség itt ott szinte megfellekedezni látszott magáról, egy tapsolt. Az ilyen érző, ideges érzékeny szerepek mintha egészen rá lennének szabva a művésznőre, ezekben éri csúcspontját művészetek, hitehben jellemzni alig lehet, minden szavának, minden mozdulatának megvan a jól megmondott értelme. Egyetlen taglejtése, mozdulata sincs, mit genialitása ne sugalna, itt ott önkénytelenül felkiált a néző: ez az, mit eltanulni nem lehet, ha nem születni kell rá. — Hozzá még Sarah Bernhardt szobrásznő, tudja az állások művészetét s olyan izléssel, olyan karakteristikusan ütözködik mintha a szobrászat mellett a szabószággal is foglalkoznék. A bécsi lapok sem tagadják, hogy ez a művésznő a legérdekesebb színpadi alakok közé tartozik. Gilbert szerepében az igaz párisi női látja a szépség; a művésznő „Hernani“ romantikus légköréből lézál és sokkal jobban találja magát a párisi földön. A kis Frou-Frou-ról első feladására, egy két jelenet után mindenki elhitte, hogy ez az a hügy, ki nélkül Páris képzelné sem lehet. Ékezdereivel, gyöngyöivel, így,

Demjén Ágoston

műlakatos Kolozsvártt.
(Ezelőtt Veres Dániel.)

Ki több nevezetes bécsi és pesti műhelyekben és gyárakban magát kiképezte, tisztelettel kívánja a nagyérdemű helyi és vidéki közönséggel tudatni, hogy minden a lakatosi szakmába vágó

RENDES és MŰ-MUNKÁK,

u. m. Virágtartó asztalok, Luszterek, a legújabb minták szerinti sir- és garádics ácsolatok, lépcsőzetek, csinos paluszterek, olvasó támlák:

épületi ajtók és ablakok

vasalások, mindenféle vastetőkhez szükségesek konstrukciók, villámhárítók,

finom záruk és templom ajtókhöz cizfrázott pántok

elkészítését vert vagy kovácsolt vasból, gyors, pontos és a legmérsékeltébb, — csaknem az üntött vasból kéültekhez hasonló árakban kész elvállalni, s a vidéki megrendeléseket is elfogadván, azokat pontosan teljesíteni.

Lakásom Kolozsvárt, Belszén-utca 12. sz.
(Ezelőtt Veress Dániel.)

(305) 30—100

Demjén Ágoston.

Ujajánlatraméltó sorsjegyek!

Éven át 5 húzás!

Első húzás már november hó 12-én.
Második húzás december hó 12-én.
Harmadik húzás január hó 14-én.

Főnyeremény 100.000 franc
aranyban!

Mi kiáruljuk ezeket kész-
pénz fizetés mellett, a
napi hivatalos árfo-
lyam szerint (je-
lenleg 44 frt.)

(469)

Részjegyek

4 frt előleges beiktudése
mellett, a hátralék 40 frt,
25 kr. kamattal együtt január
15-én befizetendő.

Mi kibocsátunk vétjegy-
ket 4 frt 11 havi részletfizetésért.
Minden esetben a vevő
azonnal és egyedül játszik az
összes nyereményekre.

Csak Bécs
Wollzeile 10—13. „MERCUR“
váltó üzlet és kiadóhivatala.

Ch. Kohn
Wollzeile 10—13.

Nyujtsunk kezét a szerencsének! 400,000 márk

Főnyereményre kedvező alkalmat nyújt az állam által helyben hagyott és bizto-
sított legújabb nagymérvű sorsjáték

Ezen legújabb terv szerint berendezett sorsjáték azon előnnyel bír, hogy ne-
hány hó alatt 7 húzásra 50,800 nyereménynek biztos kihúzása történik, melyek közt
400,000 márk főnyeremény. Azon kívül még a következő nyeremények vannak u. m.:

1 nyeremény 250,000 márk	1 nyeremény 12,000 márk.
1 " 150,000 " 23 " 10,000 "	
1 " 100,000 " 3 " 8,000 "	
1 " 60,000 " 55 " 5,000 "	
1 " 50,000 " 109 " 3,000 "	
2 " 40,000 " 212 " 2,000 "	
3 " 30,000 " 533 " 1,000 "	
1 " 25,000 " 1074 " 500 "	
4 " 20,000 " 29,115 " 138 "	
7 " 15,000 "	

A húzások tervszerint hivatalosan állapítatnak meg.
Az első és legközelebbi az államtól biztosított pénzsorsoláshoz való sors-
jegyek ára:

1 eredeti egész sorsjegy 6 márk vagyis 3 1/2 o. ért. frt.
1 " fél " 3 " 1 1/2 o. ért. frt.
1 " 1/6 " 1 1/2 " 90 kr.

A megrendelések posta útján beküldendő összegekre a legnagyobb pontosságra.
teljesítetnek és az ország czimerével ellátott sorsjegyek az illetőknek beküldetnek!
A megrendelésekhez szükséges játéktérlet díj nélkül küldjük, a melyben a
nyeremények beosztása és osztályozása, valamint az illető befizetések láthatók,
azonfölül a nyeremények jegyzéke minden húzásról az érdekelteleknek haladéka-
talanul megküldetnek.

A nyeremények kifizetése állambiztosítók mellett pontosan történik, azonban
a Magyarországon minden nagyobb városban létező üsszekötőtestéseinknél fogva a
felek kívánságára egyenesen kézhez fizetjük.

Gyűjtődénk mindaddig különös szerencsének örvendett, és már számtalan-
szor nagy nyereményeket fizettünk ki érdekelteleinknek, u. m.: 250,000,
225,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb.

A szilárd alapokra fektetett vállalatnál mindenütt bizva számíthatunk élénk
részvételre, ennél fogva kérjük, hogy a megrendeléseket annál könnyebben telje-
síthessük, azokat mielőbb, mindenesetre pedig még folyó év november 15-ike
előtt beküldeni sziveskedjenek

KAUFMANN & SIMON

bank- és váltóüzlete Hamburgban.

U. I. Az ezáltal bennünk helyezett bizalmat köszönettel vesszük, s a midőn
ezen új sorsolás kezdetével szives részvételre felkérjük, továbbra is iparkodni el-
nem mulasztandjuk pontos és reelle szolgáltatunk által tisztelt érdekelteink teljes
megelégedését kiérdemelni.

(433) 6—6

Első húzás

már november hó 12-dikén!

a 3%-os hercegi

Szerb sorsjegyeknek

1881-ről á 100 franc aranyban.

Éven át 5 húzás

Január 14, március 14, június 14, augusztus 14, november 14.

mindenkor a főnyeremény

Francs 100.000 aranyban.

Legkisebb nyeremény 100 franc aranyban.

A nyeremények és kamatok Bécs, Budapesten és számos más provinciális fővárosok, valamint a legtöbb európai főhelyeken
minden levonás nélkül kifizetnek.

A pontos kifizetést a szerb hercegi kormány kezéskedik.

A sorsjegy 3 százalékos kamatoz aranyban.

Előnyös megvásárlási feltételek:

Szerb sorsjegyek készpénzért á 44 frt.

Részjegyek

csak 4 frtnak kifizetéseért

s a többi 40 frt hátralék 25 kr. kamattal együtt 1882. év január 15-én fizetendő.

Beváltási szelvények

4 forint befizetése mellett olyképen,

hogy a hátralék 4 forintnyi 10 havi részletben fizetendő.

Mindkét esetben a vevő a 4 frt befizetése után az összes nyereményekre egyedül osztatlanul játszik.

Első húzás már november hó 12-én

Második húzás december hó 12-én

Harmadik húzás 1882. január 14-én

Tehát a legközelebbi három hó lefolyásában 3 húzás.

BÉCS,

Wollzeile 10 és 13.
(468)

„MERCUR“

CH. KOHN

Wollzeile 10 és 13.
2—2

Váltó-üzlet és kiadóhivatala.

HUTFLESZ KÁROLY

KOLOZSVÁRTT és MAROS-VÁSÁRHELYTT

megvásárolm iudennemű magyar és osztrák állampapírt,
sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemekeket, s leszámítól
(escomptírt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3
hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és
külföldi helyeken történendő bármily összegű fizeté-
seket.

AJÁNLJA DÚSAN ELLÁTOTT

fűszertárát, bőrkereskedését,

ugy saját gőz- (henge)- malmi

LISZTJEIT,

ugyszintén kintűn minőségű

FAGYGYUGYERTYA és SZAPPAN-GYÁRTMÁNYAIT.

(320)

9—24

Olcsó órák!

Alolított küldöm alábbiakat utánvét mellett és nem tetszés esetében apénz
visszaszolgáltatás, tehát minden rendelmeny kockázata nélkül u. m.

1. Cylinder órát ezüstníckelből láncszal ezeltől 12 frt. most 5 frt 25 kr.

1. Anker órát mekeleozüstből láncszal ezeltől 15 frt, most 7 frt 25 kr.

1. Ezüst remontoir Washington láncszal, ezeltől 30 frt. most 15 frt.

1. Valódi ezüst anker óra patent művi láncszal, ezeltől 25 frt, most 11 frt 25 kr.

Arany hőlgy órák, ezeltől 40 frt, most 20 frt nyakláncszal.

Arany remontoir-ok, ezeltől 100 frt, most 40 frt.

5 évi jótállás

Ph. Fromm

Oragyáros, Rothenthurmstrasse gegenüber der Wollzeile Wien.
(409) 5—6

Nyomatott a „KELET“ nyomdájában Kolozsvártt.

Első és legnagyobb bécsi cs. kir. ud- vari fehérnemű gyár-raktár.

képviselye

Teutsch J. B. által Segesvártt,

árul nagyban és kicsinyben a legjutányosabb gyári árakban.

Vászon férfi-ingeket, „Oxford-férfi-ingeket“
Chiffon vagy angol Shirting-ingeket. fehér vagy tarka színben, külön gal-
lérál és anélkül.

Férfi-gallérokat, kélzölöket, gatyákat,
Női fehérneműket. (ezeknél) feladandó, hogy a hölgy szikár, közepes vagy
erős (termetű).

Vászon női-ingeket,
Női-ingeket Chiffonból, igen ajánlatok, elegáns kiállításban.

Női gatyákat, finomak, himezve és sujtászva,
Női pongyola-ültöket, vagy halórékliket,
Női öltözö-köpenyeket,

Női gallérokat, előket és kélzölöket.
Női-szoknyákat, vállakat, zsebkedket valódi lenvászonból, francia battistból
battist elair, gyapot, vagy utánzott battistból és csessemő fehérneműket

Teljes kiházásítások a legegyszerűbbtől a legfinomabb fajtáig, mintamérték
és megrendelés szerint legrövidebb idő alatt

Levélbeli megrendelések jótállás mellett pontosan teljesítetnek s az ár vagy kész-
pénzűl, vagy a megrendelés átvételekor utánvét által fizethető.

Férfi-fehérneműek levélbeli megrendelésénél feladandó a nyak-vas
tagsága centimeterben t, i, a gomblyuktól a gombig.

TEUTSCH J. B., Segesvártt.

(58)

(9—4)